SÄRTRYCK FRÅN Båtnytt

FINSK STYRKA MOT SVAG SVENSK

I en hyttbåt kan du njuta av skärgården även när hösten går över i vinter. Vi testar tre smarta finska båtar och en klassisk svensk modell. Resultatet är överraskande.

TEXT **MIKAEL MAHLBERG** FOTO **MAX CARLGREN** & **MIKAEL MAHLBERG**

SUPER TEST Båtnytt

En kall septemberdag samlar Båtnytt fyra hyttbåtar till test på Bullandö marina utanför Stockholm. Termometern visar åtta grader, men inne i hytterna på våra testbåtar puttrar fotogenvärmarna stillsamt och ger behaglig stugvärme på 22 grader.

En hyttbåt är ett måste för den som vill färdas i våra skärgårdar under höst, vinter och tidig vår. Nu, när fjärdarna är tomma på fritidsbåtar, är skärgården som vackrast. Men även på sommaren reser du bekvämast när du kan stänga ute fartvinden.

Vi ställer klassiska svenska Grisslan 650 AC, som tillverkats i över 1000 exemplar, mot tre nyare finska modeller: Bella 620 C, TG 6.9 X och Yamarin Cross 60 Cabin.

Frågan är vilken som är den bästa pendlarbåten – inte bara i höstkylan utan även när sommarhettan steker taket.

YAMARIN CROSS 60 C
TRÅNG FÖR STORVÄXTA

Sommaren 2013 körde vi den då sprillans nya Yamarin Cross 60 Cabin som redaktionsbåt – och var överlag nöjda.

Nu, fyra år senare, känns Yamarins plåtbåt med hytt fortfarande modern. Däremot är den trång, jämfört med konkurrenterna i testet.

Om den här båten passar dig beror till stor del på hur lång du är. För mig som är 177 centimeter och väger 70 kilo funkar ståhöjd och säten bra. För vår 195 centimeter långe och 95 kilo tunge chefredaktör Max blir det väl trångt att både stå och sitta.

Cross 60 Cabin är bara 31 centimeter kortare än den näst minsta båten i testet, Bella 620 C. Men på insidan är Yamarin klart trängre. Det är visserligen lätt att kliva in från förbrunnen eftersom dörren även öppnar upp en del av taket. Men väl inne är ståhöjden blott cirka 165 centimeter. Förar- och passagerarstolar är trånga och på långbänkarna i hytten får de vuxna tränga ihop sig om fyra ska rymmas.

▲ Det är lätt att kliva ombord både när båten ligger sidoförtöjd och förtöjd med stäven mot bryggan.

Om den här båten passar dig beror till stor del på hur lång du är

Även i Yamarin går det att sova. Vi har gjort det och kan berätta att sängen är bekväm och dessutom hyfsat lätt att bädda upp av ryggstödskuddarna.

Intrycket av båten blir bättre så fort vi startar den 150 hästar starka Yamahamotorn och styr ut till havs.

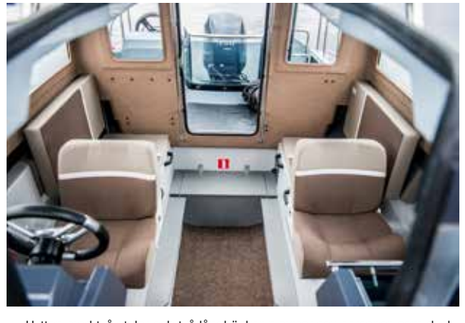
Yamarinskrovet är lättkört och planar snabbt upp. På Bullandöfjärdens krabba vågor pressar vi upp båten i 43 knop – snabbast i testet. I toppfart beter sig båten en aning oroligt. Därför är 115 hästkrafter ett bättre val som ger 38 knop och tillräcklig kraft för att plana upp även med femsex personer i hytten. En bra marschfart ligger på cirka 30 knop. Hytten är välisolerad och båten känns solid i vågorna.

När solen dyker upp över Bullandö lägger jag gasen i neutral och går ut på akterdäck. Här finns den yttre styrplatsen, som är ett uppskattat tillval soliga sommardagar eller vid trollingfiske. Att kunna köra båten från akterdäck må verka som en onödig finess, men under vårt långtidstest 2013 styrde vi härifrån mest hela tiden.

Akterdäck är i övrigt båtens starka kort: stort för båtens storlek, lätt att gå ombord på, men ändå säkert för barn att vistas på eftersom en plexiglasvägg spärrar vägen mot vattnet.

Yamarin Cross 60 Cabin kostar från 542 000 kronor med 150 hästkrafter. Ett pris som känns högt sett till utrymmen och komfort.

▲ Hytten med två stolar och två långbänkar rymmer sex personer, som dock får tränga ihop sig för att få plats.

▲ Bänkarnas ryggstöd bäddas enkelt ut till en bädd stor nog för två personer.

▲ Skrovet är kul att köra och en 115-hästare som ger 37 knop passar bäst. Med 150 hästar blir testbåten lätt orolig i över 40 knop.

▲ Förarplatsen har fin utsikt och plats för en navigator modell större. Vi önskar oss dock en något bredare stol.

▲ Akterdäck är båtens trumfkort. Det är stort och räckverket skyddar barn att falla ned i motorbrunnen eller överbord. Den yttre styrplatsen används med fördel vid fint väder eller fiske.

Hytten må likna en korvkiosk, men sjöegenskaperna är solida

BELLA 620 C
BEKVÄM FÖR FYRA

Bella 620 C är lätt att gilla. Hytten är ljus och utsikten god genom stora fönster. Ståhöjden räcker för medellånga – 180 cm i främre delen och en bit över 190 cm i aktre delen.

Som alla Bellas moderna båtar är 620 C ett verk av norrmannen Espen Thorup. Han är en stor anhängare av kluriga inredningslösningar.

Istället för de klassiska långbänkarna längs hyttsidorna hittar vi här fyra separata sittplatser. Förare och passagerare sitter förstås i varsin stol. Bakom dessa sitter två passagerare till i varsitt säte, framåtvända. Det betyder att fyra personer sitter bra och bekvämt i hytten med utsikt föröver under gång.

Om hela tjocka släkten ska med ombord, går det dock att med hjälp av ryggstödskuddarna bygga om de aktre sittplatserna till vanliga bänkar så att sex personer ryms i hytten.

För den som till äventyrs vill sova över, går det också bra. På en till två minuter skapar testpatrullen en dubbelsäng med hjälp av ryggstöden. Bädden håller över 190 centimeters längd och funkar därmed för de flesta.

Bella 620 C är också en säker båt. Det är lätt att ta sig ombord på det minimala fördäcket, som mest består av en trappa ned i förbrunnen. Här sitter du helst inte under gång, då förbrunnen saknar sittplatser, utan har istället en låda med stuv i. Att gå genom hytten och ut på det stora akterdäcket är smidigt för normalt axelbreda. Väl ute på akterdäck hittar jag ett högt och tryggt räcke som hindrar barn att ramla i vattnet.

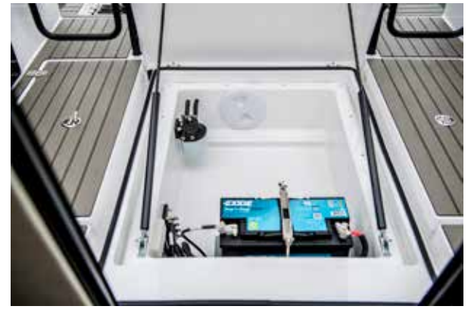
På akterdäcket hittar vi också båtens bästa stuvutrymmen. Under tre separata luckor finns fack för både matkassar och resväskor. Fendrarna har också separata hållare infällda i skrovsidorna – en praktisk finess som återfinns i alla Espen Thorup-båtar.

Det har börjat blåsa och regna när vi äntligen lägger ut för provtur. Men tack vare fotogenvärmaren håller hytten rumstemperatur. Finesser som ett bra fack för mobiltelefon samt både usb-laddare och cigguttag är välkomna, men inte självklara, humörhöjare för föraren. Förarstolen är något trång och kapten riskerar att få metallbeslag intryckt i skinkan. Men överlag är förarplatsen bra. Även kortare personer når upp med huvudet genom takluckan och sittande är sikten bra åt alla håll.

Max motor är 150 hästkrafter men på vår testbåt sitter en 115-hästare. Denna svagare styrka räcker gott. Toppfarten är cirka 34 knop och dit kommer vi snabbt utan att behöva använda trimplanen, även med fem man ombord.

I den krabba sjön går det relativt mjukt och dessutom tyst. På den upprörda Kanholmsfjärden märks att den stora hytten är ett vindfång. Trimplanen – som manövreras intuitivt med en smidig joystick – är nödvändiga för att räta upp båten.

Den roligaste överraskningen med Bella 620 C är priset. De drygt 450 000 kronor som båt och 115-hästare kostar framstår som ett fynd.

▲ Under luckan i akterdäck döljer sig ett stort stuvutrymme och vid sidan två mindre. Batterierna hade dock gärna fått vara inkapslade.

▲ Kaptenen sitter bekvämt och med god sikt genom de stora rutorna. En snmart finess är trimplanet, som styrs med en intuitiv joystick.

▲ Under akterdäck hittar vi båtens största stuvutrymmen. I aktern finns också fenderfack för åtta fendrar.

▲ Bella må se fyrkantig ut men är riktigt sportig att köra med en 115-hästare på akterspegeln.

▲ Hytten är ljus och har god ståhöjd på över 190 cm i bakre delen. De aktersta sittplatserna är framåtvända, men kan byggas ut till långbänkar.

▲ I nödfall sover två riktigt bekvämt i Bella. Bädden fixas enkelt med hjälp av ryggstöden.

GRISSLAN 650 AC
BILLIG MED BRISTER

Låt oss börja med Grisslans förtjänster: denna klinkbyggda trotjänare är bäst i test om du vill lasta skrymmande grejer. Fördäcket är stort och rymmer såväl barnvagnar som cementsäckar. Höga räcken gör det tryggt att kliva ombord. Dessutom ingår värmare i standardutrustningen.

I övrigt är Grisslan 650 AC, en av Sveriges populäraste hyttbåtar som tillverkats sedan 1979, så dåligt byggd att den riskerar att sjunka. Ett exempel: När jag bankar lätt på hyttsidan med handflatan bågnar glasfiberväggen flera centimeter! I grov sjö finns det därför stor risk för att sidorutorna faller ur gummilisterna.

Det blåser sju meter per sekund på fjärden utanför Bullandö. Med en 100 hästar stark Honda planar Grisslan upp snabbt och går att köra plant i alla farter upp till maxfart 30 knop. Men det är alldeles för snabbt för skrovet, som överplanar och skär åt sidan i girar. Troligen beror det på den köl som ska hjälpa till att ge kursstabilitet i låga farter.

Bäst går Grisslan i 20 knop, men även då stöter och skallrar båten i de krabba vågorna utanför Bullandö. Förarplatsen är obekväm. Kapten får bara plats med ena skinkan på den galonklädda förarstolen, eftersom gasreglaget är monterat på en låda som inkräktar på stolens bredd. Sikten framåt skyms av den breda rutramen.

I övrigt är hytten en av de rymligaste i testet och fyra personer ryms utan problem på långbänkarna. Med hjälp av några plywoodskivor går det också att bädda upp hytten till en stor säng där två kan sova någorlunda bekvämt.

Det finns gott om detaljer ombord som vittnar om slarvigt hantverk. Kartbordet på passagerarplats är så bräckligt att det bryts av om du tar stöd mot det. Luckan till stuvfacket på fördäck ligger helt löst och flyger upp i vågorna. Dörrarna slår igen på fingrarna.

Bland byggmissarna hittar vi en som är direkt farlig. Akterdäck är lågt och därför lätt att gå ombord på, eller för den delen trevligt att fiska från. Men när vi prövar att backa långsamt mot vinden visar sig Grisslan ha en allvarlig säkerhetbrist. I ett par knops fart slår de små vågorna lätt över det låga akterdäcket och täcker det med vatten. In i hytten kan vattnet svårligen ta sig eftersom tröskeln är hög nog. Däremot rinner det via en otät lucka i däcket rakt ned på batterierna, som står i ett utrymme under akterdäck.

Risken finns att batteriet kortsluts av vattnet. Skulle det hända och båten ligger förtöjd med aktern mot en fjärd finns risk att Grisslan 650 AC sjunker när länspumpen inte får ström.

Batterierna är sammanbundna med en metallskena, som sitter nära polerna. En rejäl stöt som flyttar skenan kan sammankoppla batteripolerna och orsaka kortslutning. Att värmarens fotogentank sitter 15 centimeter från batterierna ökar risken för brand ombord.

Grisslan 650 AC kostar i standardutförande 350 000 kronor. Priset kan tyckas vara lågt. Men även om de allvarligaste säkerhetsbristerna åtgärdas av tillverkaren, finns det många irriterande slarvfel kvar.

Bland byggmissarna hittar vi en som är direkt farlig

▲ Att backa mot vinden innebär att akterdäck snabbt hamnar under vatten. Därefter rinner vattnet ned i utrymmet under, där batterierna står. Farligt!

▲ Visserligen är Grisslan, som byggts sedan 1978, uppfräschad inför 2018 års säsong. Men båten spelar i en annan liga än de nyare finska båtarna.

▲ Dubbelbädden är bekväm och funkar liksom de övriga båtarnas för några nätters camping.

▲ Grisslan har ett klinkat skrov med en liten köl. I planande farter skär skrovet lätt och girar, som på bilden. 20 knop är en lagom hastighet.

▲ De breda rutramarna stör sikten. Gasreglaget inkräktar på stolsdynan. Ett plus är värmaren, som är standardutrustning och ger behaglig temperatur inomhus.

▲ Det väl tilltagna fördäcket är båten stora förtjänst och anledningen till båtens popularitet. Ingen av de andra båtarna i testet kommer ens i närheten av Grisslans lastkapacitet.

Tack vare få mellanhänder och minimal kostym lyckas familjevarvet också hålla priset nere

TG 6.9 X
MITT I PRICK

Familjeägda TG-varvet i Borgå är specialister på hyttbåtar. Jan Gustafsson, som numera konstruerar varvets modeller, kör själv i ur och skur genom den finska skärgården. Därför är TG 6.9 X också smart uttänkt med många funktionella detaljer.

Hytten är störst i testet. Vi kliver in via en bred dörr. Väl inne kan man undra om båten är en daycruiser eller hyttbåt. Hela taket består av en lucka som kan skjutas bakåt för att släppa in solen. Det gör TG 6.9 X till en betydligt trevligare båt än de övriga under heta sommardagar.

Förarplatsen är klart bäst i test. På TG sitter kapten i båtens mittlinje. Sikten är utmärkt, även i regn eftersom torkarna sveper stora ytor. Navigatorn sitter vid sidan om ratten och är vinklad mot föraren. Den syns därmed både när du står och sitter. Detaljer som stort fack för mobil/solglasögon och en mugghållare glädjer testlaget. En smart detalj är knappen till vindrutetorkaren. Tryck på den om hytten blir överspolad av en våg, så sveper torkarbladet två gånger och stannar sedan. Smart!

▲ Akterdäcket har stora stuvfack undertill. Ankare och tampar ryms i de två boxarna vid sidan om motorn.

TG 6.9 X är drygt 20 centimeter bredare än testets smalaste båt, Yamarin Cross 60 Cabin. De centimetrarna har Borgå-varvet utnyttjat till max, för hytten känns milsvida större än de övriga i testet. De vadderade sittbänkarna går att placera på olika sätt beroende på hur många som åker. Är ni många ombord går det att bygga långbänkar i hyttens aktre del. Vill man sitta bekvämt går det att skapa framåtvända sittplatser för fyra. Upp till sju personer ryms i hytten och alla sitter bekvämt med bra ryggstöd.

Ut till akterdäck kommer vi via en skjutdörr av sådana proportioner att även en sumobrottare kan kliva igenom och känna sig smidig. Akterdäck är stort, plant och har förvaring undertill. Här går också att sitta under gång, på två uppfällbara bänkar. En annan smart detalj är dubbla ankarboxar med separata boxar för tampar. Den enda missen är att yttre styrplats saknas i tillbehörslistan. Förklaringen är att TG knappast riktat in sig på sportfiskarna.

På akterspegeln hänger en 150 hästar stark Yamaha. Det är max motor i enlighet med TG:s linje om att inte övermotorisera sina modeller. Skrovet pallar troligen betydligt mer och trivs alldeles utmärkt i maxfarten 40 knop.

Solen går ned när vi styr ut på den nu ganska upprörda Kanholmsfjärden. De krabba vågorna är inga problem för skrovet, som går plant och mjukt över vågtopparna utan att jag behöver räta upp med trimplanen. Jag sitter skönt i den mjuka stolen och med full koll genom rutorna. Ljudnivån är också behagligt låg, troligen tack vare den matta som är limmad mot hyttens väggar.

När vi letar oss tillbaka mot hamnen har solen gått ned och farledens sjömärken lurar någonstans i mörkret. Men var? Med en knapptryckning tänder jag de åtta starka LED-strålkastarna i förskeppet, som på flera hundra meters avstånd lyser upp det sjömärke jag letar efter.

Tack vare få mellanhänder och minimal kostym lyckas familjevarvet också hålla priset nere. Med 150 hk är grundpriset 588 000 kronor, billigare än Yamarin Cross.

▲ Kapten sitter i centrumlinjen och har full koll på navigatorn, som ovanligt nog är placerad vid sidan av ratten. Förarplatsen får full pott!

▲ Fördäck är litet och mest ägnat för att du tryggt ska ta dig ombord. Men här finns också två små sittbänkar.

▲ TG går bäst i sjön av testbåtarna. 150 hästkrafter ger 40 knop, och skrovet tål mer.

▲ Den enorma hytten är enkel att gå genom och rymmer utan problem sju personer.

▲ Att bädda upp hytten kräver en instruktion och tar några minuter första gången. Resultatet blir en hygglig dubbelsäng.

Vinnaren är...

Efter två dagars buskörande och grävande i stuvfack och dolda utrymmen, kan vi konstatera att de testade modellerna för en gångs skulle skiljer sig rejält åt.

Grisslans usla byggkvalitet och osäkra lösningar avskräcker. Att båten är billigast i test uppväger inte de många bristerna. Charmas du av det stora fördäcket är rådet istället att leta efter begagnade båtar av annat märke.

Yamarin Cross 60 Cabin har ett bra skrov och en trevlig yttre styrplats. Priset är dock högt och för längre personer är hytten väl trång.

Bella 620 C är en trevlig hyttbåt med körglatt skrov och plats för fyra som sitter framåtvända i hytten. Bella har också lyckats pressa ned priset.

Ändå står TG 6.9 X i en klass för sig. Ett utmärkt skrov, den bästa förarplatsen, största hytten och möjligheten att trolla bort taket varma sommardagar gör TG till en utmärkt pendlarbåt för den som har sommarstuga på en ö eller bara vill njuta av skärgården året om. En solklar testvinnare för alla väder.

▲ En rejält tilltagen ankarbox med separat fack för linan är en av TG:s många genomtänkta detaljer.

▲ 150 hästar är max motorstyrka och rätt val för den nästan sju meter långa båten.

FAKTA

YAMARIN
CROSS 60 C

TEKNISK INFO

Längd 6,03 meter
Bredd 2,33 meter
Vikt 960 kilo
Motor 70-150 kilo
Last 6 personer
Pris 542 000 kr med 150 hästkrafter

TESTKÖRNINGEN

Last 2 personer
Motor Yamaha 150 hk
Fart 43 knop

VÄRT ATT NOTERA

+ Aluskrov
+ Sjöegenskaperna
– Trång hytt
– Få stuvutrymmen

OUTSPÄTT

Yamarins hyttbåt med plåtskrov är välbyggd och har sportiga sjöegenskaper. Men hytten är trång och priset i högsta laget.

KONTAKT

yamarin.com

FAKTA

BELLA
620 C

TEKNISK INFO

Längd 6,35 meter
Bredd 2,34 meter
Vikt 1100 kilo
Motor 100-150 hk
Last 7 personer
Pris 450 000 kr med 115 hästkrafter

TESTKÖRNINGEN

Last 2 personer
Motor Mercury EFI 115 hk
Fart 33 knop

VÄRT ATT NOTERA

+Ljus hytt
+ Framåtvända sittplatser

OUTSPÄTT

Bra pris och en ljus och trevlig hytt gör det här till en bra transportbåt till sommarstugan eller som fiskekompis.

KONTAKT

Bellaboats.com

FAKTA

GRISSLAN
650 AC

TEKNISK INFO

Längd 6,50 meter
Bredd 2,20 meter
Vikt 850 kilo
Motor 100 hk rekommenderad
Last 6 personer
Pris 367 000 kr med 100 hästkrafter

TESTKÖRNINGEN

Last 2 personer
Motor Honda 150 hk
Fart 30 knop

VÄRT ATT NOTERA

+ Stort lastutrymme
– Enkel standard
– Batteriernas placering

OUTSPÄTT

Grisslan är en enkel hyttbåt med stort lastutrymme. Tyvärr är utförandet så lågt att säkerheten blir lidande.

KONTAKT

Grisslan.se

FAKTA

TG
6.9 X

TEKNISK INFO

Längd 6,7 meter
Bredd 2,5 meter
Vikt 1300 kilo
Last 8 personer
Motor 100-150 hk
Pris 588 000 kr med 150 hästkrafter

TESTKÖRNINGEN

Last 2 persoer
Motor Yamaha 150 hk
Fart 40 knop

VÄRT ATT NOTERA

+ Stor hytt
+ Takluckan
+ Sjöegenskaperna
+ Genomtänkt

OUTSPÄTT

Bättre blir inte en hyttbåt på drygt sex meter. Stor hytt, bekväma sittplatser, enorm taklucka och grymma sjöegenskaper. TG 6.9 X är bästa hyttbåten i klassen.

KONTAKT

Tgboats.fi